

M-CHAT (The Modified Checklist for Autism in Toddlers)
Módosított kisgyermekkorai autizmus kérdőív

Kérem, válaszolja meg az alábbi kérdéseket a kisgyermek szokásos viselkedése alapján. Próbáljon meg *minden* kérdésre választ adni. Ha a kérdésben szereplő tevékenység vagy viselkedés csak ritkán fordul elő (mindössze egyszer vagy kétszer tapasztalta eddig a gyermeknél), akkor a kérdésre *nemmel* válaszoljon.

A gyermek neve:

Születési ideje:

A mai dátum:

1. Szereti-e gyermeke, ha ringatják, hintáztatják, térdén lovacskáztatják stb.?	Igen	Nem
2. Érdeklődik-e gyermeke más gyerekek iránt?	Igen	Nem
3. Szeret-e gyermeke felmászni dolgokra, pl. lépcsőre?	Igen	Nem
4. Szívesen játszik-e gyermeke bújócskát, kukucs-játékot?	Igen	Nem
5. Szokott-e gyermeke szerepjátékokat játszani (úgy tenni, mintha telefonálna, kisbabáról gondoskodna stb.)?	Igen	Nem
6. Rámutat-e gyermeke a mutatóujjával olyan dolgokra, amelyeket szeretne megkapni?	Igen	Nem
7. Rámutat-e gyermeke a mutatóujjával a számára érdekes dolgokra, ezzel fejezve ki érdeklődését?	Igen	Nem
8. Tudja-e gyermeke rendeltetésszerűen használni a kisebb játéktárgyait (tologatja a kisautót, építeni próbál a kockákból, nem pedig csak a szájába veszi, piszkálja, ledobálja a tárgyakat)?	Igen	Nem
9. Odavisz-e gyermeke Önnek dolgokat azért, hogy mutasson valamit?	Igen	Nem
10. Belenéz-e gyermeke az Ön szemébe egy-két másodpercnél tovább is?	Igen	Nem
11. Túlérzékenynek tűnik-e gyermeke a zajokra (pl. gyakran befogja a fülét)?	Igen	Nem
12. Visszamosolyog-e gyermeke, ha meglátja az Ön arcát, mosolyát?	Igen	Nem
13. Utánozza-e Önt a gyermeke (pl. arckifejezését, grimaszát)?	Igen	Nem
14. Hallgat-e gyermeke a saját nevére, odafigyel-e, ha Ön a nevéen szólítja?	Igen	Nem
15. Ha Ön rámutat egy játékra, amely a szoba másik végében van, odanéz-e gyermeke is a játékra?	Igen	Nem
16. Tud-e gyermeke járni?	Igen	Nem
17. Követi-e gyermeke az Ön tekintetét? Ránéz-e ő is azokra a dolgokra, amelyeket Ön éppen érdeklődve néz?	Igen	Nem
18. Szokta-e gyermeke furcsán mozgatni az ujjait az arca körül?	Igen	Nem
19. Megpróbálja-e gyermeke felhívni az Ön figyelmét arra, amit csinál, játszik?	Igen	Nem
20. Felmerült-e Önben valaha, hogy gyermeke esetleg süket?	Igen	Nem
21. Megérti-e gyermeke azt, amit az emberek mondanak?	Igen	Nem
22. Előfordul-e, hogy gyermeke a semmibe bámul, vagy céltalanul járkál összevissza?	Igen	Nem
23. Ismeretlen, idegen helyzetbe kerülve ránéz-e a gyermeke az Ön arcára, ellenőrzi-e az Ön arckifejezését, reakcióját?	Igen	Nem

Magyar nyelvű változat: © 2011, Pólik Andrea

© 1999 Diana Robins, Deborah Fein, & Marianne Barton / Első közlés: Robins, D., Fein, D., Barton, M. & Green, J. (2001). The Modified Checklist for Autism in Toddlers: An initial study investigating the early detection of autism and pervasive developmental disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 31, 131-144.

Útmutató az M-CHAT használatához, felhasználói jogok és kötelességek

A Módosított kisgyermekkorú autizmus kérdőív (M-CHAT; Robins, Fein, & Barton, 1999) és kiegészítő anyagai szabadon letölthetők a hivatalos forrásokról klinikai, kutatási és oktatási célokra. Két hivatalos forrás van, a www.firstsigns.org oldal, illetve dr. Robins honlapja, a <http://www.mchatscreen.com>.

Az M-CHAT kérdőív most is kutatás tárgya, tehát a későbbiekben még tovább módosulhat. Minden újabb változat is a fenti két weboldalon lesz elérhető.

Az M-CHAT kérdőív szerzői jogi védelem alatt áll. Minden felhasználónak kötelessége betartani a következő szabályokat:

1. Az M-CHAT kérdőív minden másolatának, illetve kinyomtatott példányának alján fel kell tüntetni a szerzők tulajdonjogára utaló copyright jelzést (© 1999 Robins, Fein, & Barton). A kérdések, a kérdések sorrendje, illetve a felhasználóknak szóló útmutatások nem módosíthatók a szerzők engedélye nélkül.
2. Az M-CHAT kérdőívet teljes terjedelmében kell használni. A kérdőív bármely részlete alapján nem juthatunk bizonyíthatóan hiteles információkhoz.
3. Az M-CHAT kérdőív nyomtatott publikálásához (könyvben, folyóiratcikkekben stb.), illetve elektronikus használatba vételéhez (számítógépen tárolható anamnézisekhez és más hasonló szoftveres felhasználáshoz) a szerzők engedélyét kell kérni. Diana Robinsszal a mchatscreen2009@gmail.com emailcímen lehet felvenni a kapcsolatot.
4. Orvosi praxisokban dolgozó felhasználók a saját praxisukban (pl. elektronikus anamnézisekben) szabadon felhasználhatják az M-CHAT kérdőívet, de ha a dokumentumot a praxisukon kívül szeretnék publikálni vagy terjeszteni, keressék Diana Robinst a fenti emailcímen, és kérjenek tőle engedélyt.

Használati utasítás

Az M-CHAT egy hitelesített kérdőív, amely 16-30 hónapos kisgyermek autizmus spektrum zavarainak (autism spectrum disorder, ASD) szűréséhez nyújthat segítséget. A kérdőív egy rutin orvosi felülvizsgálat (státuszvizsgálat) részeként is kitölthető és kiértékelhető, de használhatják autizmus spektrum zavarok szűrésével foglalkozó szakorvosok és más specialisták is.

Az M-CHAT kérdőív lényege, hogy minél érzékenyebb szűrővizsgálati anyag legyen, vagyis a segítségével a lehető legtöbb autizmus spektrum zavart észrevegyük. Ebből következően a kérdőív gyakran ad álpozitív eredményt. Ez azt jelenti, hogy nem minden gyereket fognak végül csakugyan autizmus spektrum zavarral diagnosztizálni, aki ezen a kérdőíven magas pontszámot kap. Az álpozitív eredmények finomítására a szerzők kidolgoztak egy irányított utánkövetéses interjút, amelyet az M-CHAT kérdőívvel összhangban kell használni, és szintén szabadon letölthető a fentebb említett két weboldarról. A kérdőív felhasználói ügyeljenek arra, hogy az utánkövetéses interjú elvégzése és kiértékelése után is jelentős számban maradnak olyan gyerekek, akiket az M-CHAT felmérés kiszűr, de később mégsem bizonyulnak autizmus spektrum zavarral küzdő személynek. Ugyanakkor, ezeknél a gyerekeknél fennáll a veszélye annak, hogy valamilyen más fejlődési zavarral, illetve lemaradással küzdenek. Ennek alapján a szerzők azt javasolják, hogy minden gyerek, aki az M-CHAT felmérésen magas autizmus spektrum zavar pontszámot kap, kerüljön tovább a megfelelő szűrővizsgálatokra.

Az M-CHAT kérdőív kevesebb mint két perc alatt kiértékelhető, az ehhez adott szerzői útmutatások a www.firstsigns.org, illetve a <http://www2.gsu.edu/~wwwpsy/faculty/robins.htm> oldalról tölthetők le.

Azok a gyerekek, akik 3 vagy több kérdésnél, illetve 2 vagy több kritikus fontosságú kérdésnél nem a normálisnak tekintett eredményt, illetve fejlődési stádiumot mutatják (különösen ha ugyanezek a pontok az M-CHAT kérdőívhez kapcsolódó utánkövetéses interjú is kimutatja az eltérést), kerüljenek tovább felülvizsgálatra egy kisgyermekkorú autizmus spektrum zavarok szűrésére specializálódott szakemberhez. Emellett, mivel semmilyen szűrővizsgálati eszköz nem lehet 100%-osan érzékeny, a szerzők javasolják minden olyan kisgyerek felülvizsgálatát is, akinek valamelyik szülője, az orvosa vagy más vele foglalkozó szakember gyanakszik autizmus spektrum zavarokra.

Az M-CHAT kérdőív kiértékelése

Az M-CHAT kérdőívet lehetőleg ne az a személy értékelje ki, aki felvette. Az M-CHAT hitelesítésének során például maguk a szerzők értékelték ki az összes kérdőívet, nem a munkatársaik. Továbbá, az M-CHAT kérdőív nem azért van, hogy a szülők a saját gyermekeiket szűrjék a segítségével. A szerzők nyomatékosan figyelmeztetnek, hogy ha egy szülő aggódni kezd a gyermeke fejlődése vagy egészsége miatt, akkor először is keresse fel a gyermekorvost.

Az M-CHAT kérdőív első változatát az Egyesült Királyságban állították össze, CHAT néven. Az első változatot amerikai kutatók fejlesztették tovább, létrehozva a jelenlegi M-CHAT kérdőívet. A kérdőív 23 eldöntendő kérdésből áll.

A kérdőív alapján egy kisgyereknél fokozottan fennáll valamely autizmus spektrum zavar esélye, ha 2 kritikus fontosságú kérdésre vagy bármely 3 kérdésre nem a megfelelő válasz érkezik. Az eldöntendő kérdésekre adott igen/nem válaszok az értékeléskor a „megfelelő”, illetve „nem megfelelő” kategóriákba esnek, az alábbi táblázat szerint:

A táblázat a *nem megfelelő*, autizmus spektrum zavarok szempontjából a *kockázati csoportra jellemző* válaszokat mutatja, a megvastagított kiemelések pedig a kritikus fontosságú kérdéseket jelzik. Amikor a kérdőíven adott válasz egyezik a táblázatban látható válasszal, az egy pontot jelent.

1. Nem	6. Nem	11. Igen	16. Nem	21. Nem
2. Nem	7. Nem	12. Nem	17. Nem	22. Igen
3. Nem	8. Nem	13. Nem	18. Igen	23. Nem
4. Nem	9. Nem	14. Nem	19. Nem	
5. Nem	10. Nem	15. Nem	20. Igen	

Nem minden olyan kisgyermeket fognak ténylegesen is diagnosztizálni valamilyen autizmus spektrum zavarral, aki az M-CHAT kérdőív alapján a magas kockázatú csoportba került. A kérdőív összeállítói azt ajánlják, hogy minden ilyen kisgyermeket alaposan vizsgáljon meg egy hozzáértő specialista.